

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПЕРВОМАЙСЬКИЙ ІНДУСТРІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
(ППФК)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ТА ПРОГРАМА
КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ
З ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

галузь знань:	01 Освіта / Педагогіка
спеціальність:	015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
освітньо-професійні програми	«Професійна освіта (Харчові технології)» «Професійна освіта (Цифрові технології)»

Методичні рекомендації та програма кваліфікаційного іспиту з психолого-педагогічної підготовки для спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями), освітньо-професійні програми «Професійна освіта (Харчові технології)», «Професійна освіта (Цифрові технології)». ППФК : Рубіжне, 2023.

Укладачі: <i>Овчаренко Т.Д.</i>	—	голова циклової комісії соціально-гуманітарних та психолого-педагогічних дисциплін, викладач педагогіки
<i>Меркулова Л.Ф.</i>	—	викладач психолого-педагогічних дисциплін
<i>Нейман Ю. О.</i>	—	викладач психолого-педагогічних дисциплін
<i>Гаєва Т. М.</i>	—	методист

Розглянуто і схвалено на засіданнях циклової комісії соціально-гуманітарних та психолого-педагогічних дисциплін (протокол № 5 від 27.03.2023) та методичної ради (протокол № 6 від 28.03.2023)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
I. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ.....	3
1.1. Концепція кваліфікаційного іспиту з психолого-педагогічної підготовки...	3
1.2. Зміст екзаменаційних завдань.....	4
1.3. Критерії оцінювання.....	5
II. ПРОГРАМА КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ.....	5
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	9

ВСТУП

Згідно з освітньо-професійними програмами «Професійна освіта (Харчові технології)», «Професійна освіта (Цифрові технології)» атестація в Первомайському індустріально-педагогічному фаховому коледжі (далі — Фаховий коледж) з дисциплін психолого-педагогічного циклу за освітньо-професійним ступенем «фаховий молодший бакалавр» здійснюється у формі кваліфікаційного іспиту (далі — КІ).

КІ з психолого-педагогічної підготовки здійснюється за допомогою системи спеціальних завдань, які передбачають перевірку і оцінку теоретичного й прикладного рівнів сформованості у майбутніх майстрів виробничого навчання професійних педагогічних компетенцій: методологічної, креативної, комунікативної, проєктувальної.

Зазначені компетенції передбачають:

методологічна — володіння системними основами будови й функціонування об'єктів професійної педагогічної діяльності;

креативна — впровадження елементів творчості під час організації професійної педагогічної діяльності, реалізація нестандартних підходів до виконання професійних обов'язків, впровадження власних оригінальних ідей щодо розв'язання педагогічних ситуацій;

комунікативна — досконале володіння професійною термінологією, обирання й застосовування вербальних та невербальних засобів спілкування із суб'єктами освітнього процесу;

проєктувальна — здійснення аналізу, прогнозування, планування, конструювання об'єктів професійної педагогічної діяльності; контроль педагогічної ситуації та швидке її корегування за допомогою відповідних додаткових технологій на основі вимог ринку освітніх послуг, нормативних положень і тенденцій розвитку освітнього процесу, з урахуванням результатів діагностики вихідних умов праці.

I. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

1.1. Концепція кваліфікаційного іспиту з психолого-педагогічної підготовки

Проведення КІ здійснюється в дистанційній формі за допомогою спеціалізованого хмарного програмного забезпечення й інструментів Google Workspace for Education і складається з двох етапів:

1-й етап — тестова перевірка теоретичних знань з психолого-педагогічних дисциплін («Психологія», «Педагогіка», «Організація і методика виховної роботи», «Організація і методика професійного навчання»).

2-й етап — практична частина, яка передбачає розв'язання педагогічних ситуацій.

До складання КІ з психолого-педагогічної підготовки допускаються здобувачі освіти Фахового коледжу, які виконали індивідуальний навчальний план з відповідної спеціальності (спеціалізації).

1.2. Зміст екзаменаційних завдань

На першому етапі КІ з метою з'ясування рівня теоретичної підготовки шляхом комп'ютерного тестування за допомогою сервісу Google Forms здобувачу освіти пропонується виконати тестові завдання, які містять 60 питань (15 — з педагогіки, 15 — з психології, 15 — з організації і методики виховної роботи; 15 — з організації і методики професійного навчання). Час виконання — 60 хвилин

На другому етапі здобувач освіти розв'язує педагогічні ситуації, що можуть виникнути під час виробничого навчання.

Завдання з дисциплін, які входять до складу КІ, складають викладачі психолого-педагогічних дисциплін.

1.3. Критерії оцінювання

За знання теоретичного матеріалу здобувач освіти отримує оцінку, яка формується автоматично засобами сервісу Google Форми за встановленими критеріями. Максимальна кількість балів за виконані тестові завдання складає 88 балів, мінімальна — 43.

Об'єктами оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з професійно-практичної підготовки є уміння застосовувати здобуті теоретичні знання для виконання практичного завдання. Оцінюванню підлягають:

- 1) рівень сформованості понятійного апарату;
- 2) правильність визначених цілей і завдань уроку;

3) реалізація принципів навчання, вибору і оптимальності поєднання методів,

4) використання засобів, спрямованих на досягнення поставленої мети;

5) вміння вільно, логічно викладати власні думки.

Максимальна кількість балів за виконання практичного завдання складає 12 балів.

Загальна кількість балів за виконання завдань КІ складає 100 балів, які переводяться у національну оцінку за допомогою таблиці відповідності:

Оцінки виставляються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») відповідно до отриманих балів.

Таблиця відповідності

Загальна кількість балів за 100-бальною шкалою оцінювання	Оцінка за 4-бальною шкалою оцінювання
0-49	незадовільно
50-74	задовільно
75-89	добре
90-100	відмінно

II. ПРОГРАМА КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ (перелік основних тем дисциплін, що виносяться на екзамен)

ПСИХОЛОГІЯ

Змістовий модуль 1. Загальні питання психології

Тема 1. Предмет психології. Становлення, завдання, структура та принципи сучасної психології.

Тема 2. Методи психології.

Тема 3. Розвиток психіки та свідомості.

Змістовий модуль 2. Психологія пізнавальної діяльності

Тема 1. Увага.

Тема 2. Відчуття. Сприймання.

Тема 3. Пам'ять.

Тема 4. Мислення.

Тема 5. Уява.

Змістовий модуль 3. Психологічна характеристика особистості та діяльності

Тема 1. Емоції та почуття.

Тема 2. Воля.

Тема 3. Особистість.

Тема 4. Діяльність. Спілкування та мовлення.

Тема 5. Темперамент.

Тема 6. Характер та здібності.

Тема 7. Міжособистісні відносини. Поняття про групи та колективи.

Змістовий модуль 4. Психологія підлітків та ранньої юності

Тема 1. Загальні питання вікової психології.

Тема 2. Психологічні особливості підлітків.

Тема 3. Психологічні особливості юнацтва.

Змістовий модуль 5. Психологія навчання, виховання та педагогічної діяльності

Тема 1. Психологічні закономірності навчального процесу.

Тема 2. Психологічні закономірності виховного впливу.

Тема 6. Психологія педагогічної діяльності.

Змістовий модуль 6. Психологія праці та професійного (професійно-технічного) навчання

Тема 1. Професійне спілкування.

Тема 2. Конфлікти та шляхи їх вирішення.

Тема 3. Продуктивність праці і шляхи її поліпшення. Збереження працездатності.

Тема 4. Професійна придатність профорієнтація і профвідбір.

Тема 5. Професійне навчання і формування вмінь, навичок і професійного мислення.

Тема 6. Психологічні та дидактичні основи побудови навчальних предметів знань.

Тема 7. Адаптація, її сутність і види.

Тема 8. Психологічні аспекти професійного становлення особистості.

ПЕДАГОГІКА

Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки

Тема 1. Предмет і завдання педагогіки.

Тема 2. Структура педагогіки.

Тема 3. Історія педагогіки.

Тема 4. Розвиток, виховання і формування особистості.

Тема 5. Логіка і методика науково-педагогічного дослідження.

Тема 6. Педагогічна професія. Майстер виробничого навчання – педагог професійної школи.

Змістовий модуль 2. Дидактика

Тема 1. Суть процесу навчання.

Тема 2. Зміст освіти в закладах професійної(професійно-технічної) освіти.

Тема 3. Закономірності та принципи навчання.

Тема 4. Методи і засоби навчання .

Тема 5. Форми організації навчання.

Тема 6. Педагогічне проектування. Проектування структури уроку професійно-технічного циклу.

Тема 7. Аналіз уроку.

Тема 8. Контроль і оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Змістовий модуль 3. Теорія виховання

Тема 1. Суть процесу виховання.

Тема 2. Основні закономірності і принципи виховання.

Тема 3. Основні напрями виховання.

Тема 4. Загальні методи виховання.

Тема 5. Організаційні форми виховної роботи.

Тема 6. Місце і роль колективу і сім'ї в процесі виховання.

Змістовий модуль 4. Основи педагогічної майстерності і педагогічного управління в системі професійної (професійно-технічної) освіти

Тема 1. Основи педагогічної майстерності .

Тема 2. Загальні основи управління професійною (професійно-технічною) освітою.

Тема 3. Керівництво навчально-виховним процесом у ЗП(ПТ)О.

Тема 4. Педагогічне спілкування.

ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ

Змістовий модуль 1. Загальні основи організації і методики професійного навчання

Тема 1. Вступ. Професійно-технічна освіта в Україні.

Тема 2. Завдання, зміст і процес виробничого навчання в ЗП(ПТ)О.

Тема 3. Форми та методи виробничого навчання.

Тема 4. Нестандартні форми та методи проведення уроків виробничого навчання.

Змістовий модуль 2. Організація виробничого навчання в майстернях і на виробництві

Тема 1. Планування виробничого навчання та нормування навчально-виробничих робіт.

Тема 2. Організація навчальних майстерень.

Тема 3. Організація і методика виробничого навчання в навчальних майстернях.

Тема 4. Організація навчання в умовах виробництва. Проведення виробничої практики.

Змістовий модуль 3. Особливості методичної роботи майстра ЗП(ПТ)О

Тема 1. Підготовка майстра до занять виробничого навчання.

Тема 2. Облік виробничого навчання та звітність майстра виробничого навчання.

Тема 3. Методична робота майстра виробничого навчання.

ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль 1. Суть процесу виховання, його особливості та соціально-психологічні особливості учнів ЗП(ПТ)О

Тема 1. Вимоги до вивчення курсу «Організація і методика виховної роботи». Структура та логіка виховного циклу.

Тема 2. Майстер виробничого навчання – вчитель, вихователь, організатор.

Тема 3. Суть процесу виховання та його особливості в ЗП(ПТ)О.

Тема 4. Соціально-психологічні особливості учнів ЗП(ПТ)О.

Змістовий модуль 2. Методи вивчення особистості учнів та формування колективу навчальної групи ЗП(ПТ)О.

Тема 1. Методи вивчення особистості учнів.

Тема 2. Методика формування колективу навчальної групи ЗП(ПТ)О.

Змістовий модуль 3. Форми і методи позакласної виховної роботи в навчальній групі ЗП(ПТ)О.

Тема 1. Позакласна година. Методика підготовки та проведення.

Тема 2. Методика підготовки та проведення етичної бесіди та усного журналу.

Тема 3. Методика підготовки та проведення диспуту.

Тема 4. Методика підготовки та проведення різноманітних форм виховних годин.

Тема 5. Методика підготовки та проведення конкурсних програм.

Тема 6. Колективна творча справа, стадії розвитку.

Змістовий модуль 4. Методика роботи з батьками та планування виховної роботи в ЗП(ПТ)О

Тема 1. Засади та зміст сімейного виховання.

Тема 1. Методика роботи майстра виробничого навчання з батьками учнів.

Тема 2. Планування, контроль та облік виховної роботи в ЗП(ПТ)О.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вікова і педагогічна психологія: Навч. посіб. / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська та ін. Київ : Каравела, 2006. 344 с.
2. Власова О. І. Педагогічна психологія: Київ : Либідь, 2005. 400 с.
3. Волкова Н. П. Педагогіка. Навч. посіб. Київ : Академвидав, 2009.
4. Заброцький М. М. Основи вікової психології. Тернопіль : Богдан, 2004. 112 с.
5. Зайченко І. В. Теорія і методика професійного навчання : навчальний посібник. Київ, 2014. 548 с.
6. Карпенчук С. Теорія і методика виховання : Навч. посіб. Київ : Вища школа, 2005. 343 с.
7. Кузьминський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка: Підручник. Київ : Знання-Прес. 2003. 418с.
8. Навчально-методична діяльність педагога ЗП(ПТ)О на засадах компетентнісного підходу: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2021. 73 с.
9. Ничкало Н. Г. Розвиток професійної освіти в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів: монографія. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. 125 с.
10. Педагогіка: Хрестоматія / Укладач: А. І. Кузьминський, В. Л. Омеляненко. Київ : Знання-Прес, 2003. 418 с.
11. Поясик О. І. Методика виховної роботи: навчальний посібник / О. І. Поясик, В. В. Лапко. Івано-Франківськ : Видавництво Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2011. 202 с.
12. Сілаєва І. Є., Шевчук С. С., Заславська С. О. Методика професійного навчання. Донецьк, 2013. 292 с.
13. Фіцула М. М. Педагогіка: навчальний посібник / М. М. Фіцула 3-те вид. Київ : Академвидав. 2009
14. Цимбалюк І. М., Яницька О. Ю. Загальна психологія. Київ : ВД «Професіонал», 2004. 304 с.
15. Ярошук Л. Г. Методика виховної роботи. Навч.-метод. комплекс. Київ : Видавничий дім «Слово», 2012. 320 с.